

Informatiekaart waterhulpverlening

Tijdens deze coronacrisis geven wij handreikingen en protocollen om de reddingsbrigades te helpen bij het invullen van waterhulpverlening passend bij de situatie. Daarbij gelden de volgende **uitgangspunten**:

1. Onze protocollen en handreikingen zijn gebaseerd op de actuele adviezen van het RIVM in samenhang met de maatregelen van de regering en overheden. De Medische Adviesraad (MAR) is onze adviseur voor de vertaling van de medische aspecten.
2. Sommige werkzaamheden zien wij als cruciale taken. *)
3. De cruciale taken houden we zo lang mogelijk vol.
4. Brigades verlenen elkaar onderlinge bijstand bij schaarste in capaciteit.
5. We gaan professioneel om met risico's in het werk.

*) Reddingsbrigade Nederland ziet haar specifieke levensreddende werkzaamheden (redden van drenkelingen, uitvoeren van levensreddende handelingen bij EHBO, actie ondernemen bij vermissing op het land of in het water) als cruciale taken. Als koepelorganisatie vinden wij het verdedigbaar om dit standpunt in te nemen. Er wordt gewerkt aan landelijke erkenning van dit standpunt bij het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C).

Leeswijzer

Deze operationele informatiekaart wordt regelmatig geüpdatet. De laatste versie is te vinden op Bondsinfo. Bij een update volgen berichten op Bondsinfo en in een Bestuursnieuwsbrief! Verwijder eventuele oude geprinte versies en vervang ze door een nieuw exemplaar. **Groen** = nieuw item, **Rood** = mutatie t.o.v. vorige versie 'Informatiekaart coronavirus COVID-19'.

Inzetbaarheid reddingsbrigade

In de huidige periode van de coronacrisis neemt het reddingsbrigadebestuur een weloverwogen beslissing over de operationele inzetbaarheid van de reddingsbrigade. Vaak is er sprake van een opdrachtgever en/of een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Bespreek de inzet daarmee. Ook de communicatie met de leden is hierin belangrijk. Neem ze mee in de afweging en inventariseer de inzetbaarheid van de lifeguards.

Hulpverlening in recreatiegebieden is vaak noodhulp en daarmee een cruciale taak, zoals ook de inzet van brandweer en ambulance-diensten. Bespreek daarom deze taken met de veiligheidsregio. Inzet op de cruciale taken betekent immers ook de noodzaak voor beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's). Bijgevoegd schema ondersteunt het bestuur in het nemen van een beslissing. Wanneer de conclusie zou zijn om niet in te zetten, zorg dan voor duidelijke communicatie en blijf weg uit het gebied.

VERVOLG Inzetbaarheid reddingsbrigade

Meer info zie: [inzetbeslissing bestuur RB](#)

Inzetbaarheid lifeguard

1. Beperk contactmomenten tot het minimum en houd minimaal 1,5 meter afstand.
2. Volg de instructies voor persoonlijke hygiëne op, zowel tijdens als buiten je dienst:
 - geen handen schudden
 - regelmatig grondig handen wassen met water en zeep (o.a. na uitruk en na verlaten reddingspost / botenhuis)
 - hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
 - gebruik papieren zakdoekjes en gooi deze na gebruik weg
 - hoofd afwenden indien slachtoffer hoest

Voor de **cruciale taken** houden we de mogelijkheden van de richtlijnen voor hulpdiensten aan. Ga hier met gezond verstand mee om. Zijn er voldoende mensen, blijf dan thuis bij lichte klachten. Omdat ouderen een grotere risicogroep vormen, kijk of je de inzet van personen ouder dan 50 jaar kunt beperken. Meld je altijd ziek bij griep / verkoudheidsklachten én koorts.

Meer info zie: [adviezen RIVM](#)

Toezicht algemeen

Doel is om de continuïteit van het toezicht te waarborgen.

- Beperk het aantal mensen aan de post en in het team.
- In kleine ruimtes maximaal 1 persoon.
- Reinig regelmatig de algemene ruimtes en bij aflossing je werkplek.
- Werk in de buitenlucht waar dit kan.
- Laat handelingen uitvoeren door gezinsleden, indien mogelijk.

Voor het uitvoeren van varend, lopend en rijdend toezicht is het advies als volgt:

- Wanneer beschikking over een waterscooter deze door één lifeguard bemensen tijdens varend toezicht.
- Bij lopend of fietsend toezicht zo veel als mogelijk de 1,5 meter afstand tot elkaar bewaren.

VERVOLG Toezicht algemeen

- Varend of rijdend toezicht alleen indien nodig met maximaal 2 personen.
- Bij aanspreken publiek houdt 1,5 meter afstand en vraag afstand te houden.
- Reinig bij overdracht het gebruikte materieel en materiaal.

Meer info zie: [voorlichtingsposter recreatie](#)

Toezicht evenementen

De gevolgen van de coronacrisis zijn binnen de reddingsbrigade steeds meer te merken. Zo ook voor onze toezichthoudende rol bij evenementen. Het afgelasten van een evenement kan ongewenste effecten opleveren voor de reddingsbrigade. In dit document wordt er een handelingskader geschetst voor de toezichttaak bij evenementen tijdens en na deze crisis.

Meer info zie: [handelingskader evenemententoezicht](#)

Schoonmaken / ontsmetten

- Schoonmaakmiddelen als zepen en chloorbleekloog (zoals Glo-rix) zorgen voor het kapotmaken van het membraan om een deeltje SARS-CoV-2, de veroorzaker van COVID-19, waardoor het virus uit elkaar valt. Deze stoffen zijn het meest effectief.

Uitleg over de werking van zeep ten opzicht van een virus? Op YouTube staat een [informatief filmpje](#). Handen en overige blote huid dus goed schoonmaken met water en zeep.

Maak extra schoon na en voor gebruik! Besmette oppervlakken, zoals bijvoorbeeld de redplank, kunnen in geval van zware vervuiling (bijvoorbeeld braaksel) gereinigd worden met een oplossing van chloorbleekloog. Verwijder wel eerst grover vuil.

Samenstelling schoonmaakmengsel: volg de voorschriften op de verpakking.

In algemeenheid kan het volgende aangehouden worden als basis: emmer water (10 liter) met 2 eetlepels zeep (mag ook afwasmiddel zijn). Deze hoeveelheid zeep is voldoende voor effectieve schoonmaak. Kwetsbare oppervlakken (zoals een toetsenbord of een portofoon) kun je reinigen met Glassex (i.c.m. wegwerpdoekjes). Glassex is effectief, want bevat voldoende zeep. In geval van zware vervuiling kan gebruikgemaakt worden van: emmer water (10 liter) met 1 koffiebekertje chloorbleekloog.

Meer info zie: [richtlijnen reiniging en desinfectie](#)

Voor reddingsbrigades met toezichts- en hulpverleningstaken

Handelingen bij (vermoeden) besmet slachtoffer

- Indien de meldkamer op de hoogte is van een (vermoedelijke) coronabesmetting op de inzetlocatie dan zal dit worden doorgegeven. Het kan uiteraard voorkomen dat een eventuele besmetting niet bekend is bij de meldkamer.
- Stem af met ambulancepersoneel om de kans op COVID-19-besmetting te minimaliseren door de inzet van 1 lifeguard. Andere hulpverleners blijven op afstand en gebruiken alleen PBM's indien noodzakelijk (i.v.m. schaarste)
- Zorg ervoor dat er niet meer hulpverleners in contact komen met een patiënt dan strikt noodzakelijk.
- Ambulancepersoneel stabiliseert het slachtoffer. Verzorg met minimaal aantal lifeguards liggend vervoer naar de ambulance.
- Overige betrokkenen minimaal 1,5 meter afstand. Vraag deze indien nodig de ruimte te verlaten.
- Focus ligt op assistentie ambulance. Wees alert dat fysiek contact, ook van hulpverlening, zoveel als mogelijk wordt beperkt.

● **Meer info zie:** [aandachtskaart waterhulpverlening](#)

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

- Hoog risico: reanimatie, door de aerosolvorming die dan plaatsvindt. Ook wanneer dat alleen thoraxcompressie betreft! Gebruik dan filtermasker (FFP2). Wees spaarzaam!
- Laag risico: in alle overige gevallen voldoen FFP1 of chirurgische IIR-mondmaskers.
- Spatbril en nitril handschoenen. Schort is optioneel.

● Er zijn verschillende PBM's met verschillend gebruik in omloop. Vraag de leverancier van je PBM's om een instructie behorende bij de PBM's die zij jou leveren en deel deze onder je leden. Hulpverleners die geen taak hebben, blijven op afstand (1,5 meter) en gebruiken géén PBM's! **Let op: Het dragen van PBM's in of op het water is erg lastig. Een nat mondmasker verliest zijn werking!**

● **Meer info zie:** [Rijksoverheid factsheet PBM](#)

Oppervlaktewaterredding

● Uitgangspunt bij het uitvoeren van een redding is dat waar mogelijk fysiek contact met de drenkeling wordt vermeden. Overdraagbaarheid van het virus via water is nog niet bewezen. Hoewel het bij zwimmers en watersporters aannemelijk is dat ze niet ziek zullen zijn, is het risico niet uit te sluiten. Schat bij het aantreffen van een drenkeling in of hij te redden is zonder fysiek contact, volgens de navolgende stappen:

VERVOLG Oppervlaktewaterredding

1.Slachtoffer is aanspreekbaar, droge redding:

Geef aanwijzingen of probeer contact te maken met een reddingsmiddel (werplijn, redklos) of werp een drijfmiddel toe.

INDIEN NIET MOGELIJK

2.Natte redding zonder fysiek contact:

Zwemmende redding met aanreiken rescue tube, rescue can, waterscooter met lege sled t.b.v. drenkeling of boot met werplijn (verplaatsen slachtoffer naar veilig gebied).

INDIEN NIET MOGELIJK I.V.M. TOESTAND DRENKELING:

3.Natte redding met fysiek contact, slachtoffer heeft dringend hulp nodig

A.**Geen ademhaling;** zwemmende (lijn)redding, waterscooter met 2 redders of bootredding met slachtoffer aan boord. Zo spoedig mogelijk aan land, start reanimatieprotocol.

B.**Kan niet meehelpen, wel ademhaling;** zelfde redmethoden als 3A, probeer contact te maken met reddingsmiddel. Benader het slachtoffer zo mogelijk van achter. Houd hoofd van het slachtoffer afgewend van de lifeguard(s). Meeste risico op besmetting!

Laat lifeguards aan de wal met PBM's het slachtoffer overnemen van de bootbemanning. Start voor de bootbemanning direct de standaard arbeidshygiëneprocedure op.

● **Meer info zie:** [uitvoeren redding](#)

Reanimatie / first responder

● Per 7 april 2020 zijn de uitgangspunten t.a.v. reanimatie gewijzigd door de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR). De richtlijnen zijn opgesteld voor burgerhulpverleners en first responders. Deze uitgangspunten zijn vertaald naar het reddingsbrigadewerk.

Pasgeborenen, baby's en kinderen tot aan de pubertijd: situatie ongewijzigd, dus volledige inzet AED, reanimatie én beademen.

Volwassenen: maximaal 2 hulpverleners met PBM's (mondmasker (FFP2), nitril handschoenen, veiligheidsbril).

Slachtoffer MET bewezen of veronderstelde COVID-19-besmetting:

Alleen inzet AED en thoraxcompressies bij slachtoffer zonder duidelijke of bewezen COVID-19-besmetting. Indien besmet of sterke verdenking COVID-19 aangegeven door MKA: gebruik AED, maar geef GEEN thoraxcompressies en GEEN mond-op-mond / maskerbeademing. Een familielid kan/mag eventueel wél volledige BLS toedienen! Indien personen behandeld worden die verdacht worden van een COVID-19-besmetting en/of wanneer 'airway management' wordt toegepast, verlaten niet direct betrokken personen altijd de ruimte.

Na inzet bij vermoeden of bewezen coronavirus

- Werk conform standaard arbeidshygiëneprocedures. Gezien er nog een hoop onbekendheid is rondom het SARS-COV-19-virus volgen nieuwe ontwikkelingen elkaar snel op. Controleer daarom met grote regelmaat de richtlijnen van het RIVM.
- Gebruikte materialen kunnen worden afgevoerd via het reguliere afval. Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals mondkapje en nitril handschoenen) kunnen in een afgesloten vuilniszak worden weggegooid.
- Gebruikte kleding dient binnenstebuiten uitgetrokken te worden en ook zo te worden gewassen in een wasmachine. Voor het wassen van de kleding dienen ook de richtlijnen van het RIVM gevolgd te worden.
- Na een inzet dienen lifeguards die direct betrokken zijn geweest bij de patiënt te douchen met zeep en daarna schone kleding aan te trekken.
- Denk aan eventueel inzet van Team Collegiale Opvang (TCO).

● **Meer info zie:** [RIVM-richtlijn COVID-19](#)

Bij vermoedelijke besmetting van een lifeguard

● Heeft een lifeguard contact gehad met iemand met symptomen van besmetting? En heeft hij/zij tijdens de inzet onvoldoende PBM's gedragen, bijvoorbeeld bij een natte redding? Neem dan contact op met de eigen huisarts. Laat de lifeguard ook de eigen werkgever informeren.

Indien achteraf blijkt dat er contact is geweest met een patiënt die besmet blijkt met het coronavirus (COVID-19) dan zal een arts infectiezieken contact opnemen met de meldkamer en de meldkamer met de contactpersoon van de reddingsbrigade.

Deel je kennis

● Voor iedereen is dit een nieuwe situatie. Wij en jullie denken op voorhand zo goed mogelijk na en nemen maatregelen. Maar soms loopt het dan toch anders. Van elkaar kunnen we leren! Daarom lezen we graag de ervaringen van jouw brigade die anderen kunnen helpen om goed en veilig toezicht te houden en hulp te verlenen. We nemen 'best practices' mee in de informatiekaart. Stuur je informatie naar info@reddingsbrigade.nl.

